

ДІЛО

Виходять що-дня рано крім понедітків.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринки 10, II пов.
Конте почт. шваб. 26.726
Адреса тел.: „Діло—Львів“
Число телефону 261
Рукописи редакції не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

Аустро-Угорська:

місячно 270 К.
чвертьрічно 8 —
піврічно 16 —
річно 32 —

у Львові (без доставки):

місячно 240 К.
чвертьрічно 7 —
піврічно 14 —
річно 28 —

За всією адресою платять по 10 к.

Ціна оголошень:

Строчка петрова, довжина гола 40, з відліком 20, оповістках 30 с., з редакційної часті 1 К. Повідомлення про зміну і заручки 100. Накладом і строчка 1 К. Сталі оголошення за окремими умовами.
Одні аркашіри коштують у Львові 10 к. на провіданні 10 к.

Видає: Видавнична Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Революція в Росії розвивається в радикальним напрямі. Вплив революції на війну.

Виконуючий комітет Думи і робітники.

БЕРН (Ткб). „Rein Parisien“ доносить з Петрограду: Виконуючий комітет Думи аж по довгих переговорах з делегатами робітників і жовнів уникнув порозуміння що до переходового часу аж до виборів до конституанти. Комітет хотів, щоби до часу зібрання конституанти функції правительства повинна рада міністрів, бо вибори мали би відбутися аж по війні, або, коли б війна занадто довго затягла ся, в досить пізнім часі. За те делегати робітників і жовнів домогали ся переведення виборів до конституанти найпізніше до трьох місяців.

Іменоване ин. Львова. — Маніфест послів-священників до селян.

БЕРН (Ткб). „Rein Parisien“ доносить з Петрограду:

Останнім документом, який підписав цар Микола II, було іменоване ин. Львова президентом міністрів.

Послів-священники видали до селян маніфест, в яким кажуть, що зміна правительства вийде селянству на добре. Маніфест зиває селян, щоби прихильно призили нове правительство.

Нове правительтво віддало письменникови Буршеву акти архиву політичної поліції. (Бурцев, революціонер терорист, в останніх 15 літах займав ся головню історією революції, а також слідів за діяльністю політичної поліції. Між ин. розслідав, що один з провідників партії соціалістів революціонерів, Азев, був на службі політичної поліції. — Ред.)

Вплив крайних партій на події.

Ухвали про конституанту, про тимчасову конфіскацію земельної власности понад 125 гектарів, деякі уступи маніфесту нового правительства, висти про непорозуміння між лібералами і крайніми, — все те вказує, що крайні партії мають значний вплив на розвиток подій.

З сього приводу пише в „Bei Tagbl.“ Ганс Форшт:

„Не швидко рішать ся дороги нового правительства. Се заставляє поважно пригадати ся, коли бачити ся, як швидко й основно робить ся вже замітний вплив крайної лівниці. Надійшли висти, що трудовики й соціальні демократи узалежнили свою співучасть в правительстві від скликання конституанти. І се свідчить

про значіння, яке вже досягнула крайня лівниці, коли поступові провідники були примушені прийняти се домагане, хоч се означає для них втрату звязку на право. Тепер же не можна предвидіти, як піде дальший розвиток і куди він заведе. Треба взяти на увагу, що тепер рушиться селянська маса, в якій при відомім земельнім голоді збільшив ся в останніх роках дух бунту. Ще важніше є становище робітництва, яке має добрі тайні організації і тепер мусліво почути свою силу. Буде цікаво слідити, як далі буде розвивати ся те протівенство має до ліберальних членів кабінету. Чи вплив має на заграничну політику зазначити ся так само виривно, як уже зазначив ся на внутрішні події? В кождім разі, здається, що та група російської соціальної демократії, яка під проводом Плеханова є за війною, злякхотить ся сильно в меншості“.

Вплив революції на війну.

Очевидно, що коли б революція пішла в напрямі, на який вказують змаганя крайної лівниці, то се мусліво би ослабило воєнну відпорність Росії, бо чим радикальнійша була би внутрішня перебудова, тим більше внутрішнього тертя викликала би воєна, що відбило ся б на воєнній здатности держави.

Та поки-що нема ще даних, що революція справді буде мати такий вплив на розвиток воєнних подій, про се пише в „Frankl. Zig.“ військовий співробітник сього днясника Франц Карло Ендрес:

„Було би помилкою від революційного перевороту ждати ослаблюючого впливу на боєву діяльність російських війск. Навіть з огляду на загальне військове положення не можна вважати революції міродатним чинником. Тенденція воєнної діяльности революції без сумнію ще скріпила. Чи можливість здійснення сеї тенденції не буде зменшена конечним в таких випадках безпорядком і вишаном елементів, які спершу стояли здалека, і в якій мірі, не дасть ся передвидіти. Те, що відпала особа царя, при характері війни як війни народної і з огляду на індивідуальність царя, не значить нічого. Моральніс потрясень, які викликало революція, не треба шінити за високо. Отже з військового становища хід революції не дає досі нічого, що могла би мати вплив на воєнне положення“.

Вибір царя в кінцем марта?

СТОКГОЛЬМ. (Прив.) Пласбіант в справі вибору царя відбудеть ся в останній тижні марта. Участь у виборі будуть брати також усі жовніри.

які для сього була вибрала парламентарна комісія. З огляду на вагу і трудність справи на ради комісії вичерпали досі тільки в малій часті цілість проекту відокремлення. Принципіальну дискусію викликали постанови про склад галицького союму. Представники людової партії предложили в справі виборчої ординації ряд спеціальних домагань, над якими має застановити ся окрема комісія.

Дальші наради комісії розпочали ся 20 с. м. Ріжні признаки вказують на те, що справа відокремлення входить в актуальну стадію. З огляду на се буде комісія радити в перманенті.

Дня 19. с. м. була конференція представників кола і членів обох господарських комісій кола з ресортовими міністрами в справі господарського положення Галичини.

Сього тижня має бути конференція президента міністрів з президією кола в справі відокремлення Галичини. На попередній конференції президії кола з гр. Кляв-Мартінозом п. Білінським заявив, що Поляки домагають ся реалізації царського письма в справі відокремлення Галичини; за те не бажать собі ніяких провізорій, які принесли би шкоду як красни так і державі.

З німецьких кругів зачувати, що Німецький Національний Союз далі обстає при домаганю відокремлення Галичини. Конкретні пропозиції Німців у сій справі досі не є знані. До несеня, що послі Грос і Пахер вручили в Білінському конкретний проєкт відокремлення Галичини, не справджують ся. Що правда послі Грос і Пахер конферували з п. Білінським, одначе ся конференція, як зачувати, не вишла поза загальні рами.

Представники кола заявили як гр. Чернінов так і гр. Кляв-Мартінозови, що Поляки на випадок відокремлення Галичини готові до можливо найдальших національних і політичних уступок в користь Українців, що не є їх наміром зменшати національний стан посіданя Українців у Галичині (стільки всего? — Ред.) і спинити їх національний розвиток. Се примирима заява польських політиків не викликала досі ніякого відгомону в українських таборі (далі пару рядків сконфісковано“.

Новий кабінет у Франції.

ПАРИЖ. (Агас.) Утворено нове французьке міністерство. Президію і заграничні справи обняв Р.бо, міністерство судівництва Віаїні, війни Пеллєв, моринарки Лахаз, узброєня Томас, фінансів Тієррі, внутрішніх справ Малльї, просвіти Стеж, публичних робіт Деспляс, торговлі Касмантел, рільництва Фернанд Давіа, апровізації Волет, праці й суспільної опіки Буржоа, кольоній Мажіно, уряд державного інспектора для справ летництва Данієль Венцен.

Заприсяжене перемиського епископа.

ВДЕНЬ (Ткб). Цар заприсягнув нині гр.-кат. єпископа в Перемишлі д-ра Кошильського в його новій гідности.

Україніса в Швайцарії.

Льозанна, початок марта.

Швайцарська союзна рада заборонила розширюване видавничого в Льозанні двотижничника „L'Ukraine“. Рівночасно стрінула така сама заборона кількох інших німецьких і французьких часописів. Мотивом заборони є строгі береження швайцарської нейтральности супроти всіх воюючих сторін.

Під наголозком „Revendications Ukrainiennes“ появил ся в Льозанні накладом тамошнього „Українського Бюро“ для ужитку сторін не-

тральних і воюючих на 43 сторінках друку меморіал, який приносить перегляд українських національних домагань в Австрії і Росії тай їх історичне і фактичне умотивованє.

Польська рухливість в справі відокремлення Галичини збільшавть ся.

Парламентарна комісія польського нова радить в перманенті. — Конференція президії кола з президентом міністрів і міністром заграничних справ. — Відокремлення Галичини й Німці — Польське становище супроти України“.

Нинішня „Ozveia wistocznia“ приносить в Відні отсі інформації:

„Щільй минулий тиждень вели ся наради парламентарної комісії польського кола в справі відокремлення Галичини. Підказом нарад був проєкт відокремлення, вироблений субкомітетами,

Український Запомоговий Комітет в Берні.

Берно, 14. марта.

В неділю дня 18. лютого с. р. відбуло ся тут святочне отворенє локалю Українського Запомогового Комітету. В гарно удекорованих кімнатах зібрало ся кількадесят осіб, виселенців інтелігентів так в Галичині як і Буковині. Зібраних повитав довшюю горячою промовою в імені Комітету п. Люк, надучитель з Буковини, витуючи з особіна п. Н., учительку, котра не ребула повних 2 роки в тюрмі на Сибірі, а те зер в дорозі зміни вернула в Росії. Присутні горячими оплесками привитали п.ю.

Оплєся вказав бесідник на цілі і завданя нашого Комітету, визнаючи всіх присутних горячїи са до купки в своїй хаті, яка нам на чутии має заступити наш рідний край, рідну стріку. Свою горячу промову закінчив окликс:

„Ще не вмерла!“, почім присутні відспівали народний гимн. Потім п ні Копачукова (консервагористка) своїм чудовим голосом в супроводі хористів упримнювала цілий вечір. Вечір сей, перебутий в піднесеній настрою, вривь ся глибоко в память тутешних виселенців, додасть їм дуза не лиш вдержати нещасне виселене, але також заохотить до праці для добра менших братів, які розкинені тисячами по цілій Моравії. До праці, інтелігентна громадо, до щирої праці! Не оглядатись на жадні границі кордонів, на жадні роздори „свише“, а спільними українськими силами працювати до раз витиченої цілі: моральної і матеріальної помочи українським збігцем і хорим жовнірам на Моравії. Поміч ся, без огляду на власну посаду, се обовязок інтелігентної людини. Загальна українська справа кличе нас всіх до спільної роботи.

Заняте німецьких концесій в Китаю.

ШАНГАЙ (Тхб) Китайське військо обсадило а четер без порушення супокою німецькі концесії в Ганкав.

ПЕКІН (Райтер). За згодом конзулявного тіла уаброена китайська поліція обсадила німецькі концесії в Тьєнсіні.

Заняте гори Гоге Шнайд на італійським терені.

ВІДЕНЬ (Тхб) З воєнної пресової кватири доносять: По найстараннішим кількामीсячнім приготованю один з наших альпейських відділів опівночи на 19. с. м. заняв гору Гоге Шнайд положену між Пасо дель Аблес і Хрусгалійним горами. Ся гора належить до групи Ортлер і лежить уже на італійським терені в віддаленю 5 км. на південь від провалу Штілльф. Ї висота виносить 3.300 метрів. Се небезпечне підприємствє виконано через вибитий в леді тунель. В ціли занятя сеї пануючої гори треба було поробити численні розсадження, що було получене з великими трудностями

Французькнй вонний корабель затоплений.

Берлін, 20 марта.

Доносять урядово: Одно з наших підводних суден затопило 19. марта в західній часті Середземного моря великий в оро жий воєнний корабель „Дантон“, котрий ослопювали контрторпедовці.

НОВИНКИ.

Львів, 20 марта 1917

— Київ—Чернівці. П. Т. А. повідомляє: З 2нем 22 го лютого Управа південно західних заліз-

ниць вводить просте й без пересідання получене поспішними поїздами Київ—Чернівці через Тернопіль. — Ф. К.

— 112 ті роковини харківського університету. „Р. Слово“ повідомляє із Харкова: Для 30 го січня минуло 112 літ від заснованя харківського університету. В університеті був відправлений торжественний молебен. Під теперішню хвилю університет числив 3.028 студентів і 13 сторонніхних слухачів, число професорів і доцентів — 174 осіб. Фундаментальна бібліотека університету числить 269.000 томів, студентська бібліотека — 22.000 томів. В день роковин всі театри і кінематографи Харкова видали частину своєї каси у користь убогих студентів, Стільки „Р. Слово“. Яке значінє має харківський університет для України, се відоме кождо му середне-освіченому Українцеві й говорити про се ширше — злишне. Скажемо загально тільки отсе: Харківський університет, найстарший з університетів на Україні, положив чималі зслуги коло розвою новочасної української культури. З харківським університетом на привязь ся початок української періодичної преси взагалі („Український Журналъ“), „Український Вѣстникъ“. В харківським університеті, чи під його впливом, був діяльний у 1 ій пол. XIX ст. гурт людей, яких імена записані золотими буквами в історії українського письменства (Гулак Артимівський, Срезневський, Бодяцький, Метлинський, Костомарів, Каїткв-Основаєнко, Гребінка й ин.). Яку велику ролю відграв у нас харківський університет, і взагалі Харків, про се говорить найбільше вимовно „харківський період“ в новійшій історії України. І нитка снй славіх традицій не переривається й по инішній день. Про се свідчать хочби імена проф. Сумцова і проф. Д. Багалія. — (Ф. К.)

— Товариство українських наукових винахідів ім. Петра Могили уряджує почавши від найближшої неділі 25. марта в малій залі Інституту ім. Миколи Лисенка ось яку серню викладів: 1.—2. Микола Ганкевич: З історії революційного руху в Росії, — в неділю д. 25. марта і 1. цвітня. 3. д-р Василь Шурат: Українці в галицьких станівних соймї (1817—1848 року), — в суботу 7. цвітня. 4. д-р Ярослав Гординський: З історії руху української молодіжї 60 их років XIX ст., — в неділю 8. цвітня. 5. проф. д-р Кирило Студинський: Літературний диктатор, — в неділю 22. цвітня. 6. д-р Стефан Федак: Спомини з днів неволї, — в неділю 29. цвітня. 7.—8. проф. д-р Олександр Колесса: Епізоди культурної боротьби України з Москвою, — в неділю 6. і 13. мая. 9. д-р Володимир Кучер: Підводні кораблі — в неділю 20 мая. 10. д-р Роман Ієвич: Значіне каясичних народів для сучасної культури, — в четер 24. мая. 11. д-р Остап Макарушка: Вартість реальних предметів науки для ідеї національного образования, — в неділю 27. мая. 12. д-р Денис Лукіянович: Жовнірські думи Юрія Федьковича, — в неділю 10. червня. Ціни місць: Крісла 40 сот., місця для стоячих 20 сот. Абонаент на всі виклади: Крісла 4 К., місця для стоячих 2 К. Початок викладів точно о годині 4 ій до полудни. Каса отворена перед відчитом від години ¼ 4 оі.

— На увагу тим, що перешують ся з полоненими в Росії. Спільне центральне бюро пошукувань (відділ для воєнних полонених) подає до відомости: На основі донесень дневників пошто-

вий рух з Росією є на разі адержаний. На се звертають ся увагу, щоби передовсім рідня полонених не непокоїла ся, коли довгий час не одержать від них відомостей. В інтересі перевозу пересилки до полонених бюро радить, щоби в найближшій часі писати до них по змозі найменше. Тепер правдоподобно переписка не дійшла би до ціли, а по приверженю руху за надто велика скількість переписки викликала би замішанє в ціам пестовим русі: Рівночасно по розуміло ся бюро з шведським Червоным Хрестом, щоби одержати зараз відомість, коли поштовий рух з Росією буде зноу привержений.

— „Лад“, а не „ряд“. У вчорашнім числі „Ціли“ друкарський неогляд подав серед „Найновіших вістий з Росії“ також вість про новий „ряд“ у Финляндії. Очевидня річ, що має бути не „ряд“, а „лад“. Ряд у нашій мові означає єдино тільки те, що німецьке *Reihe*, а щеколи не означає *Regierung* (польський *ząd*) — як можна читати в деяких українських видавництвах, в яких ся помилка появляється ся з права, а не з ласки друкарського чортка

— Новий командант воєнної пресової кватири. Цсар азрадив замінив генерал майора Гена на його власну просьбу зі становища команданта воєнної пресової кватири і іменував його директором воєнного архіву. Командантом воєнної пресової кватири іменований полковник корпусу генерального штабу Вільгельм Айсвер-Бумба.

— Народи Економічного Німецького астро угорського Союзу розпочали ся 19. с. м. в Берліні при назвичайно великм числі учасників.

— Зменшенє рації мукі до половини. Управа міста Львова повідомляє, що аж до відмінного зарядженя вільно реалізувати, почавши від 18. с. м., на мучні картї лише половину рації мукі, на котру ті картї звучать. Почавши від 18 с. м. видавати будуть районові склепи на кождий відінок мучної картї лише ¼ кг. мукі замість ½ кг. мукі. Се зарядженє не відносить ся до тяжко працюючих, робітників занятих в підприємствах, що працюють для військової уаravi, і чинних залізничних функціонерів, а також хорих в шпиталях і санаторіях. Супроти зменшеної до половини скількості мукі видавати буде управа міста від дня 25. с. м. для осіб побираючих зменшеню до половини рації мукі, хліб ваги 1260 грамів тижнево замість дотеперішньої ваги 1000 гр.

— Уряд для виживленя в Кракові звертає увагу інтересованих кругів на по-танови розпорядженя з дня 27. лютого 1917, після котрих кождий, що з заграничї спроваджує до Австрії: риби, молочні консерви, сири, цукроладу, риж, какао в порошок, мармояди, ярини та яринои препарати, фіги, родзинки, цитрини, помаранчі, волоські та ліскові орхіи, міджолї та ідомі каштани — обовязаний є безумовно донести сейчас про наспіне тіхже товариш до Австрії австрійській Централї закупа у Відні та товар сей на бажанє тойж Централї продати і достарчити. Колиб добровільна умога не повела ся, означить с. к. Уряд для виживленя населеня в уряду ціну купна.

- - СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ - -
- НА ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ! -
(Адреса: J. Romanzuck, Wien, Parlament.)

ФЕРДИНАНД ЦЕПЕЛІН.

(† 7. марта 1917).

Історія літацтва взагалі, а німецького літацтва зокрема, за останніх 20 літ вьяеть ся нерозривно з іменем графа Фердинанда Цепеліна. З ним відходить в могилу один з найвизначніших сучасних людей і подвизників людської культури.

Імя Цепеліна стало голосне в цілім світі в д яких 10 років; правдивого розголосу набрало воно 1908 го року, коли то бальон його помислу й будови, четвєртий з черги, відбув свою славуно подорож з Фрідріхсгафену над Баденським озером до Майнцу. Нової слави на брав ся він пічас теперішньої війни, коли то рознесла ся чутка, що німецька армія розпоряджас цілою фльотою целелінів) і при їх помочи зможе переаправити більші сили до Англії, щоби там, на суші, знищити британське панованє над світом. Але коли сі надї з ходом воєнних подій зачали розвивати ся, стало ся те, що аничайно діеть ся в таких разох: публична олінія авернула ся проти Цепеліна, недоцінюючи його винахід, ба, навіть відмовляючи йому всякого значіння, або й ставляючи його в ряд рідких американських гумбуґів.

Найближша будуччина покаже, на скільки

в тім слушности, а скільки неоправданих видумок публичної олінії, що любуєть ся завсїди в екстремах; як тільки скінчить ся війна і весь поступ піде дальше своєю нормальною дорогою, то певно зможемо незабаром оцінити велику вагу її не аби-яке значінє Цепелінового винаходу. Сьгодніи, над сяжою mogliдо того небуденного чоловіка, хочемо коротенько зясувати його діяльність та розяснити потрохи ту мішанину фактів, з якою стрічаємо ся між нашою публікою на полі літацтва.

Цепелін скінчив 79 літ життя, а був родом з Констанца, де й провів свої молоді літа. Живучи над Баденським озером, часто приглядав ся рухам кораблів і пливаючих риб та летови птахів, і звідси мабуть зродила ся у него ідея, екій посвятив він ціле своє житє: ідея людського лету. Він мав велике замилуванє до природних і технічних наук, але не посвятив ся шівільному званю, тільки в 16-ім році життя поступив до війска. На воєнній службі перебув він цілий свій найкрасший век, бо цілх 35 літ. Перейшов всі ступінї військової кар'єри, аж до генерал-лейтнанта, і як такий перейшов 1890 р. на пенсію. Від тої хвилі працює невпинно аж до кінця свого життя над виконанєм своєї ідеї — немов на злість всім противенствам — довершує й удосконалює свій винахід.

Його ідеєю стало: винайти бальон, здатний до кермованя, отже бальон, який можна би підчинити людській волі. Над тою проблемою працювало вже перед ним багато людей, але їхні всі змаганя не довели до бажаних результатів.

Що се: „бальон до кермованя“? Яким ви могам мусить він відповідати, щоби люди могли ним подорожувати по воздушнім скєанї так спокійно й безпечно, як возами по суші або бодай кораблями по морі?

Загально відомо, що найдавніша форма бальйона — куліста; великий мїшок з спеціально спрєпарованої гумово бавовняної матерії, наповнений воднем (найлекшим з усіх газів), а до нього прикріплена гондєля, себто кіш, до якого всїдають летуни й набирають всього, чого їм потрібно до подорожи. Як такий бальон вустєть у божу путь, то він скоренько піднімаєть ся в гору так високо, як на се дозволяє його важа личина й густина воздуха; бо ж відомо, що чєм више від землі, тим рідше є повітрє. Летуни не мають ніякого впливу на лет бальйона; його поривляють вітри, що тоді вліють в високий верпорок атмосферї, й несуть його свєтлами. Аж до ствах атмосферї, й несуть його свєтлами. Аж до ствах атмосферї, й несуть його свєтлами. Аж до ствах атмосферї, коли бальйониви треба причалювати, або коли в нїм щось попусьте ся, пасажери во всім безпечні, тільки при самим кішї їзди може трафітись якєсь катастрофа.

Такі бальйони винайшли в 1783 р. два Французи, брати Монгольфїє; вони наповнювали їх нагріваним повітрєм. В слїдуючїм році ужив до той ціли Шарль водия, і від того часу будовано всі ті конструктори й винахідники бачили дуже добре недостатчї того винаходу, особливо ж те, що такий бальон так довго не мати же ніякого практичного значіння, доки люди не зумють підчинити його своїй волі. (Далї буде)

* Цепелін як назву бальйона пишемо очевидною мажор буквою, так як врим, „а жт“, „амор“, „ом“ і т. д.

Найновіші вісти з Росії.

Новий маніфест тимчасового правительста.

ПЕТРОГРАД. (Петр. Тел. Аг.) Д. 19. марта. Провізоричне правительство оголосило отсей маніфест:

Спіагорожані!

Могучим розмахом довершено великого діла. Російський нарід повалив давні форми правління. З сього перевороту зродила ся відновлена Росія, чо не могли досягнути довгі літа боро-ьби.

Під натиском розбуджених сил народу акт в 17. жовтня 1905 р. проголосив Росії конституційні свободи, які одначе не здійснили ся. Першу Думу, представнищу домагань народу, розязано; друга діждала ся такої самої долі. Правительство, не могучи здвигти волі народу, рішило відібрати Ноку актом з 3. червня 1907 часть обидних прав. Протягом дальших 10 літ правительство поступенно відбрало народови всякі здобуті ним права і ватопило край у вирі необмеженої адміністраційної самоволі. Даремні були всякі проби досягнути послух у правительста.

Велика світова війна застала нашу вітчизну в моральнім упадку з упавшим морально правительством, живучим в незгоді з народом, байдужим на будучість вітчизни, потоплючим в нікчемности і проступности. Ані героїські зусилля армії, яка улягла під тягарем страшного внутрішнього неладу, ані голос представника народу, яке збрало ся перед національною небезпекою, не зуміли навести бувшого цесаря і його правительста на дорогу спільну з народом. Коли отже Росія з приводу противної зако-ам і зловіщої діяльності тих, які нею правили, стала перед найбільшим нещастям, нарід зумів взяти власть в свої руки.

Революційний розмах народу, свідомого цілої повноти поваги хвилі, і сильна воля Думи утворили тимчасове правительство, яке вважає своїм святым обовязком словити бажаня народу й позести край на ясний шлях свободної горожанської організації. Правительство вірить, що дух глибокої любови вітчизні, який виявив нарід у боротьбі проти старої форми правління, оживляє також наших хоробрих жовнів на полях бою. З своєї сторони правительста робить усе, що лежить в його силі, щоби війску забезпечити все, чо воно потребує для доведення війни до побідного кінця. Правительство буде вірно березти всіх обовязків, які лучать нас з иншими державами. Поробить воно всі можливі зарядженя для оборони краю проти зовнішнього неприятеля.

Правительство вважає своїм першим обовязком уможливити народови в кождім напрямі висловити свою волю що до політичної форми правління, і як се тільки буде можливе, скличе конституційний збр на основі загального виборчого права, при тім забезпечити хоробрим оборонцям вітчизни участь в виборах до парламенту. Конституційний збір оголосить також основні закони, які дадуть красиві ненарушимі права рівности і свободи. Під вражінєм цілого тягару політичного гнету, який давнв край і спинає свободний розвиток творчости народу через важкі роки навішень, тимчасове правительство вважає ксенним ще перед скликанєм конституційного збору дати зараз красиві сильні основи, які заборучали би політичну свободу і рівність, щоби усім горожанам уможливити використати свої духовні сил в творчій праці для добра краю. Правительство постарасть ся о виробленє оєнсв, які заборучали би всім горожанам участь у горожанських виборах, що мінуть в дбувати ся на підставі загального виборчого права.

В хвилі визволення народу цілий край згадує з побожною адячністю тих, що в боротьбі за свої політичні й релігійні переконаня впади жертвою пімсти старого правительста. Тимчасове правительство з радістю покличе з заслани і з язвниць усіх, що терпіли для загального добра.

Тимчасове правительство, працюючи над подагодженєм сих прав, думає, що сповняє волю народу та що цілий нарід піпче його в його змаганю до забезпеченя щастя Росії.

Як Микола II. абдикував.

БЕРН (Ткб.) „Тетр“ доносить, що цар абдикував 16. с. м. опівночі. Як оповідає один з членів езекутивного комітету, поїхав один з нових міністрів в товаристві генерала Рудського, бар. Фридерикса і ин. до Пскова. Представили вони цареві нове положенє і радилі йому, щоби не послав нових війск з фронту до Петрограду, бо кождий жовнір, котрий наблизить ся до столиці, стане революціонером. Цар поспитав ся:

— Отже що маю зробити?

Відповідь була:

— Зректи ся престолу.

Надумавши ся, цар сказав:

— Буде мені важко роззастати ся з сином, зречу ся престолу іменем своїм і сина.

Потім підписав цар маніфест, як сього від нього вимагано.

ЛОНДОН. (Ткб.) „Daily News“ доносить з Петрограду: Цар підписав маніфест у Пскові, а потім поїхав через Динабург до годовної квартири генерала Брусілова. Що йно в суботу о год. 6.15 вечером цар дозволив оголосити абдикацію. До того часу не перепускано ніяких телеграм з Петрогаду. Ізза того кийвські денвники одержали звістку про абдикацію аж в патишню рано. Ще в середу один в началних редакторів у Харкові був покараний гривною 3000 рублів за поданє в газеті вісти про вибір езекутивного комітету. Цензори в різних містах заявили, що звістки про переворот у Петрограді неправдиві. Ціла західна Росія пристала до нового правительста.

Дійсна власть в руках робітничого комітету.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) Дневник „Sozial demokraten“ одержав отсей опис подій в Росії:

Д. 12. с. м. утворили ся в Петрограді два революційні комітети: зложений з представників всіх партій Думи виконуючий комітет і збір делегатів петроградських робітників під проводом соц-дем. посла Чхеїдзе.

До першого конфлікту між сим робітничим комітетом, який в дійсности має в своїх руках цілу революційну власть, і виконуючим комітетом Думи прийшло такн 12. с. м. вечером. Виконуючий комітет рішив розпочати переговори з царем. Наслідком сього Керенський і Чхеїдзе виступили з сього комітету. На телеграму Родзянкі, що Дума бажас собі нового правительста, відповів цар телеграмою до давного правительста, що пришло до Петрограду Алексєєва як диктатора. На се виконуючий комітет уступив перед домаганєм робітничого комітету, наслідком чога Керенський і Чхеїдзе обняли знов свої становища в виконуючій комітеті.

До другого конфлікту прийшло 15. с. м. З огляду на се, що більшість Думи бажала собі енергійної воєнної політики, отже й можливо швидкого завданя порядку внутрі держави, ухвалив новий кабинет похликати на престол сина царя Миколи II. і замінувати регентом вел. кн. Михайла Олександровича. Робітничий комітет запротестував проти сього, бо така ліквідація революції була би поздою російського імперіялізму, якому робітники протиявлять свою мирову політику. Отже заявили вони, що коли син царя буде похликаний на престол, вони проголосять республіку. Правительство Думи мусіло знов уступити. Отже ухвалено, що Росія мусить свободно вибрати форму правління, а конституційний збір, який мав би бути зараз скликаний, має заявити ся проти дальшого веденя війни. Таким чином цар мусів абдикувати іменем власним і сина, а також вел. кн. Михайла Олександрович мусів відмовити ся прийняти корону.

Далі правительство Думи, яке хотіло розоружити революційні війська, щоби дістати власть у свої руки, мусіло заявити в маніфесті до російського народу, що революційні війська не будуть розоружені, тільки вислані до Петрограду для підпертя робітничого комітету.

Підчас сеї боротьби між двома правительствами в Петрограді вел. кн. Микола Миколаєвич з незвичайною певністю себе поставив на карту свою справу. Був він перший, що телеграфував до царя, що цар мусить абдикувати, бо сього вимагає добро краю. Сим кроком прихилив він собі від разу праве крило Думи і перевів свою номінацію на головного вождя, яка була останнім актом правління царя. Та що се противить ся волі робітничого комітету, положе є неясне.

Начальний вожд пізнічного фронту ген. Русский стив безумовно по сторони революції, за те начальний вожд південної армії ген. Брусілов належить до найбільших реакціонерів.

Останні відомости з Петрограду виразно вказують, що правительство Думи входить в що раз більшу залежність від робітничого комітету. І так округина телеграма міністра заграничних справ Мілюкова до російських представників за границею не містить ані слова про зважованя і говорить тільки про свободу народів. Також серед членів виконуючого комітету Думи є певне сумніви, що до протиділаня мировим бажаням робітників, бо при занадто

великим розломі реакція могла би знов побідити.

Голя вел. кн. Миколи Миколаєвича.

ЛОНДОН (Ткб.) „Times“ доносить з Петрограду: Провізоричне правительство мусіло пор. бити революціонерам уступки. Цар перед абдикацією іменував вел. кн. Миколаєвича начальним вождом. Мимо великої популярности вел. князя провізоричне правительство вважало за конечне знести се іменованє, щоби покласти конєць злобній пропаганді, а також мусіло заридити, що начальна команда не може спочивати в руках члена дому Романових.

БЕРЛІН (Ткб.) „Vossische Zig.“ одержала відомости, що вел. кн. Микола Миколаєвич в порозуміню з новим правительством просив о проголоу в обистю начальної команди. Зачувати, що з радикальної сторони дали вел. князеві планати, що не можна обіяти заручки за безпееченство його особи на воєннім терені. Отже він хоче підожати на звідомленє про успіх подорожи робітничих делегатів, які виїздили до армії в поїти.

Лойд Джордж про положенє в Росії.

ЛОНДОН. (Ткб.) Премієр Лойд Джордж сказав в палаті громад: На скільки англійське правительство є поінформованє, революційна Росія довершила ся при незначнім розлізі країн. Нове правительство має підпертя цілого краю, війська і флоти. Є вдоволяюче, що нове правительство утворило а виразно цілю дальшого веденя війни. Англійське правительство є переконанє, що російський нарід зрозуміє, що свобода і порядок дадуть погодити ся навіть в часі революції та що вільні народи є найліпшими оборонцям своєї чести.

АМСТЕРДАМ (Ткб.) „Algemeen Handelsblad“ доносить з Лондону: Премієр Лойд Джордж подав учера в палаті громад до відомости, що в четвер буде поставленє внесенє о висланє прогнаний адреси до російської Думи Далі премієр сказав, що на основі одержаних інформацій не можна ще говорити, що всяку небезпеку вже усунєно.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.

На необхідну потребу удержаня 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим дорожчі і важливіші для української справи, конечні як найскорш і найбільшійш жертви

Наталія Бирківна, Львів 10 К.; п. Зелена Червеса Леу k. u. k. Inf. Brigade Feldpost 230 Szb, п. Богдана Трешневського з Хороброва, п. ну Софію Черевкіну з Корчинна, п. ну Нелопілю Черевкіну з Вільки ма-овецької (коло Рави руської), п. ну Теклю Морозіну учн. з Потилич (коло Рави руської). — М. дєня і Іван Флонт 10 К. пп. Кудриків Черче, о. Григорія Сапруку Перегінсько, о. Стефана Лежогубського Жолчів, п. Марію Розлуцьку Жолчів, проф. Евгєна Форостину Перемишль. — Оленка Лежогубська 5 К.; Лідзю і Ірку Трешневські Ширєць, Талію Сапрукіну Перегінсько, Лідзю Флонтіну Братківчій, Рохка Карановича Яксманчій. — Михайло Плошанський Долянка 10 К.; д. р. Льва Ганкевича Вагаскен Lager Opatib, о. Й. Мишака Трєстянєць, у. і. к. поручника Василя Кіса I. R. 9.

М. Грибовича уч. Струтин нижній, Ол. М'ялювський Стрий — І. Орловський Перемишль 5 К.; о. Канда сотр. в Ярославю, с. Опарівського завід. в Криччи, Оля Миколайчуківну в Торках, Стефу Ясенілку в Радичинчях М. Соєнцілку в Перемишлі. — Анна Карачевська Старий Самбір 10 К. — Стеф. Коритко о 5 К.; Ів. Сиротинський Львів. — Онуфрій Височанський Глинсько 10 К.; пп. Данила Морова з Водинь, Микола Кісєвського з Нагірянки і Романа Патрія з Перегінська. — Мирослав Костєв Нове село 5 К.; Горошкову, п. Наталію Майбівну, Олену Пєдєліну учительку і п. Осипа Мєтлочку бословола всіх в Люблинчій номіє. — Апрєля Виробцевєва жена управителя школи в Листоках 10 К (Дн.); п. Ілію Чижка профєсора семінарії в Ряшєв, Марію Козякову в Блажовій, Ольгу Щєрбанюкову в Іванівцях, Евд. Комаєву в Лясичках, Марію Дємчук в Пчанах. — Гарматій Дзюба Гмінд 5 К.; Лєсю Гнатюк Львів, Цюлу Іванєвич Долина, Ірєву Луцкєво Відєнь, Івана Турянського Льва. — чєчко Відєнь, Івана Турянського Льва. — Іван Тогап Ново село 20 К.; о. Миколая Маєвара гр. кат. парха в Загірню, Івана Пашка дир. „Нар. Дому“ Чєсанові, Івана Фігуру інжирна ради повітової в Чєсанові, Стефанію Костєкіну учительку в Новім сєлі, Володиміра Крулу упр. школи в Залузі коло Любачєва. — Крулу Стефан Височанський з Перегінєна

10 К.: об. Антона Яновича в Струтині, Григорія Рибчака в Домажирі, Николу Левицького в Оброшині, Олександра Ллевницького в Олеську, Савину Половичеву в Павлоні. — Анна Дмитерко УСС зат. кур. етап. почта 445, 5 К (Діло): М. Ванаківну, Ю. Шубертвну, Стеф. Древо, Савину Сидорович, Андзю Кудликівну. — Василь Ратич зал. кур. УСС етап. почта 445 5 К (Діло): Гр Гонца підх. УСС, Ант. Баландюка підх. УСС, Ів. Пашкевича вст. УСС, усі етап. п. 445, Мик Маркова, Степ Ратича богослова у Львові. — Стефан Шеремета, богослов, Побук, 5 К (Діло): Гната Худоревича, дир. школи в Болыновичах, Стефана Байдалу, дир. „Нар. Дому“ в Мостисках, Дионізія Кульчицького дир. школи в Яворові, Івана Малецького, богослова в Перемишлі, Андрія Круцька, богослова в Перемишлі. — Удяна Кордубівна 5 К.: М. Гарухову з Неанінова, І. Лискову з Городка, о. І. Набережного з Ковбого, О. Білинського поручника — Корнелія Стернюкіна, Пустомити 5 К.: Евгенію Стернюкову Пустомити, поруч. Омеліана Тарновського пол. почт. 223, Михайла Долинку пол. почта 95/III — Степан Кордюк 5 К (Діло) п. Марію Рудницьку, Роману Туряцьку, К. Рудковську, Гайдукевича дир. шк. на Замирині, І. Стронського дир. шк. в Збойсках. — Мадий Комтур Л. З. О. 20 К.: Великого Комтура Л. З. О., Великого Майстра Церемоній Л. З. О., Великого Канцлера Л. З. О., Великого Підчашого Л. З. О. — Пела Пауківна Раїмано 5 К. — Михайло Титляр 10 К (Діло) п. мещанова Зофія Войновичева Судова Вишня, д-р Старозолоський і к. судія в Судовій Вишні, Микола Яцив проф. гімна. у Львові — о. Іван Скубиш Селіска 30 К.: о. д-р Василя Павила з Перемишля, о. Михайла Теслю в Вишюка, Івана Колака учителя в Ясманіч, о. Михайла Криля з Шавного і о. Івана Івана з Медки. — Семен Олександр 10 К.: Назлика Ілго, Михайла Макса Гноя, Осипа Мельника уряди в Гімні, Кусека Дмитра пол. поч. 360, Гілірія Жовтанецького абсолю. богослова, уряди. в посередничстві праці в Гімні. —

Прегме всіх Ви Жертводавців придер- жувати ся ферми, оголошеної в Ділі, значить сжаснось перед пише ся їма, назвище, місцевість Жертводавця о описли по дех точках (+) в- кліканях, в той спосіб звошадите кам со- гато роботи, бо не треба буде кожної картки певенувати, а просто дати ся її до друку При сій нагоді пригадуємо, що Жертви обля- гать ся підковою системою, значить, можна не білыне як пять осіб викликувати. Понад чять буземо очеркувати. Жертви просьть ся посылати до квед. тів „Дістев“ (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, повідомляючи карткою на міністрацію „Діла“ і викликанях Х.

ОПОВІСТКИ

Середа 21, марта 1917.
Ниві: греко-кат.: Теофізката рамо-кат.: Вен- дикта
Звєтра: греко-кат.: 40 мужєвник в С. — рамо- кат.: Осташєва.
Заборона виїчєня тісточек з муки. Розо- рядок уряду для виживєня заборонє живяти муки з жита, стручкових ростин і барабали для промислового вироблюваня тісточек всякого рода. Дручий розпорядок заборонє виробляти тісточка в промислових закарнях і продавати в пекарнях. Озї розпорядки подиктовані по- требми ещадности муки.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 20 марта 1917.
ВИНА НА СХОДІ.
В Карпатах лєних, на захід від Луцка і над Стоходом успішні підприємства на поли перед станювцями. Поза сим не стало ся ні- чого важного.
ВИНА З ІТАЛІЄЮ.
На фронті долини Флайму значно підне- сєня, на інших місцях тільки звичайна діяль- ность артилерії. Трист анов був цілю ворожих бомб.
ВИНА НА БАЛКАНІ.
На північ від Телєсїні, над Воюшею наші вєднї віддали розбили ворожу батарею. На захід

від Орхиди анов відерто сильні французські наступи.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гөөер
з НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 20. марта 1917.
ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В області по обох сторонах Сомми й Оа- зи, оставлені для обсадження неприятелем, кілька перепалок піхоти й кінниці принесло не- приятелєви великі втрати. Приготованє перед- видженого в тій околиці поля бою викликало війскову конєчність зробити неужиточним все, що пізнійше могло би бути корисне для опе- рації неприятеля. В дуку Іперї привели наші звідунї 12 Англіїців з їх становищ. Між Ленс і Арра була хвилєва ожидєлна діяльність артиле- рії. На лівім березі Мози Французи по полудні і в ночи робили сильні наступи на становище, здобуте нами 18. с. м. Всюди їх відерто. На горі 304 одна з наших компаній з власного го- ну випала за усту злочим неприятелем і вдер- ла йому дальший кусєнь рова ширини 200 ме- трів, якого залого, аложеноу з 25 жовнірів, по- лонєно. Підчас хороброго піаїзду зараз на півдєнь від каналу Рєн Родан дістало ся в наші руки 20 Французів.

В воздушних баях скинено 13 неприятель- ських самолетів; оборонні гармати вістрілїли два.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт баварського князя Ле- опольда: В кількох відтинках живійша бое- ва діяльність ніж попередних днів. Наші вїднї віддали привєли з підзвїдів від Березиною і під Стоходом 25 російських полонєних.

Фронт Македонський: Битва, яка ведєть ся вже від девяти днів між озєрами Охрїда і Прєспа і на північ від монастирської кітловини, не принесла Французам також вчєра ніякого успїху. Їх атаковї війска йшли широким фронтом на наші становища як на просторі між озєрами так і на північ від Монастира. Всї наступи зломїли ми нашим огнем, а по части боротьбою зблизка. Наші війска і війска со- юзників биан ся дуже добре. На північ від о- зєра Дойран розігнано огнем кілька англійських компаній.

Перший квартирмайстер ген. Людендорє.

ВИКАЗИ ЖЕРТВ

НА ШКОЛУ ім. Б. ГРІНЧЕНКА
зложили на мої руки в коронах і согниках:
Д-р Евген Гвоздецький у Львові 10—, Гро- мада Пікулонїч через п. Винникову 40—, У- ряд парохїяльний через о. Льва Тиховського (коляда) 15—, Семен Василяк хорунжий пол. поч. 287 5—, разом 70 15.
За сї щедрї дари в так прикрих для нас часах складало ласкавим жертводавцям в імени шкільної дтвори і їх родичів сим прилюдно сердечну подяку. М. Сіак.
Адреса: Урава школи ім. Б. Грінченка, Городецька 95, або Грунвальдєска 4. 40 1—1

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Андрій Озарніа учитель зволить подати свою адресу (Карольєв) Стасїєвої учат. в Корчмїні п. п. Корчїи коло Угєсєва. 190 2—4

Оголошення.

ПРЕКРАСНІ ПЛАЩЕНИЦІ
після нових і дєвїлійших взорів на полотні і на атласі, по цінах від 180—300 К. мас на складі
„ДОСТАВА“
у Львові вул. Руська ч. 20.
і в ПЕРЕМИШАН, Рьнок 23.
191 2—3

Панночка в матурою ліцєальною шумє відповїдного зняття. Вголошенє плд „Матурєстик“ до Адміністрації „Діла“.
197 2—2

Загальні Збори КРАЄВОГО СОЮЗА для збуту худоби

стєв. зарєєстр. з обмеженою порукою у Львові ул. Зїморонїча ч. 20

вїдбудуть ся в пятницю дня 30. марта 1917 р. о годині 4. по вїлуднї в салї засіданє при ул. Зїморонїча ч. 20. і пов. з таким порядком днєвним:

- 1) Відчитанє протоколу з послїдних зборів стєварїшеня.
- 2) Затвердженє 2 членів Управи, вибраних на 3 роки.
- 3) Вибір 7 членів надзїрної Ради на 3 роки.
- 4) Внески членів.

В разї, коли бив означєній годинї не при- було на збори достаточне число членів, котрих присутність є вимагана статутом до комплєту потрібного до важности рішенє зборів, вїдбу- дуть ся збори в тїм сїмїм днї і з тїм самим порядком днєвним о годинї 5. по полудні без огляду на число присутних членів.

Львів, дня 20. марта 1917.
За Надзїрчу Раду:

о. Тит Войнарєвський в. р. голога.
Д-р Евген Гвоздецький в. р. секретар.

Насїне

на вєгу і в пачочках продас
КРАЄВИЙ СОЮЗ
Господарсько-торгєвельних Спїлок у Львові, Зїморонїча 20.

в Перемишлї „Народний Дїм“, Стрїю Рьнок ч. 6.

З письмєнными замоєвленями на насїня, штучні пєгнї, машини і знаряди рїльничї та всьо в господарствї потрібнє, треба звертати ся до „Краєвго Союза гос. торг. Спїлок“ у Львові, вул. Зїморонїча 20.
На жаданє вислєдасмо цїнники і окремі о- ферти. З огляду на скупї запаси і трудности в транспортї з замоєвленями треба спїшити ся.

21 Томів української мови літератури 21

від Котларєвського до Руданського включно, в редакції П. Юліана Р. мєлєтєка, накладом „Товариства „Прєсїта“ у Львові, на добрім паперї, гарній друку, у полєтїнї опраї в вїтєвським кїштує К 3250, в опраї пїлєтєтїс в вїтєвським Н 42.

Поодїєвкї томї конєтують 1) в полєтїнї опраї- К 250 3) в вїлєтїнї К 2—-. При замоєвленї всїх томів нарає оплєчуємо вїрто самї а при замоєвленї поодїєвкї томів наєлєжать доплатити 65 сот. на рекомєндованє портє (або 92 сотїки на фрєгт, коли замоєвше ся білыне в- лєз томї нарає).

- Творя обїямають слїдуєчєх письмєнників і поєтїв:
- Кнїжка 1. І. Котларєвського, П. Арґановського Гулак- Е. Гребїєк (сторїв 536; другїй наклад).
 - 2. І. З. Грагорїя Кїтєк-Осноєвїєнєкє в 2 томєх (сторїв: 544, 552; другїй наклад).
 - 3. М. Шашкєвич, На. Голованьєкє (сторїв 450; другїй наклад).
 - 4. Н. Устїєвїчєкє, А. Могїльнїцькє (сторїв 512; другїй наклад).
 - 5. А. Мєдєвїєкє, М. Костєвєрєкє (сторїв 406).
 - 6. І. 8. Тарасєв Шєвєєкє в 2 томєх (сторїв 552, 544; третїй наклад).
 - 7. 9, 10, 11, 12, 13, 14. П. Кушїєвє в 6 томєх (сторїв: 504, 560, 576, 528, 560, 700).
 - 8. 15, 16. І. Воробїєвїчє в 2 томєх (ст. 420, 420).
 - 9. 17. Л. Гїлїєвїчє, К. Калїковїчє, Вол. Шашкєвич (сторїв 530).
 - 10. 18. Ол. Стєвєрєнєкє (сторїв 592).
 - 11. 19, 20, 21. Ст. Руданського в 3 томєх (сторїв 456, 456, 480).

Вислєдасмо дїєно за поєрєдєчєм надїєлєнєм готїєв Радї жє сїлєтїтє ся в лєвоєлєнїєм, тому що дєєлї томї на вчєрєшнєм о новий наклад не спєрє будє можлї вробити. — Замоєвєнє і грєнї салїтє а адресу:

Канцєлїрїя Товариства „Прєсїта“, — Львів, Рьнок ч. 10.